

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

Szent István napján.

Nem kell nagy történelmi belátás ahhoz, hogy higgyük, miként Istvánt a külön magyar gondviselés adta számunkra.

Mikor trónralépett, akkor már egész Európában szétfoszlóban volt a magyarok legyőzhetetlenségének félelmetes mítosza. Akkor már megvolt Augsburg és két párducos elüljáró vitézünket, Bulcsut és Lehel Regensburgban fölakasztották. Közel voltunk egy nyugati koalícióhoz, mely egyenesen a magyaroknak a világ színéről való kiirtását határozta el. A hitváltoztatás, a belépés az európai kulturába kényszerű szükség volt. Hiába lett volna István nagy államférfiúi bölcsessége, őseink, ez az ükunokáiban is nyakas magyar, nem pártolt volna el Hadurától, ha az augsburgi véres legyőzetés és a futás szegénye nem piritotta volna arcukat. A keresztény hit fölvétele nem valami finom diplomáciai munka volt. Sok vastag nyakú magyarnak feje gördült le, akik inkább Hadurnak akartak hódolni és a berkekben fehér lovat áldozni.

Nem annyira a húzódozás a keresztény kultúrától, melynek szépsége megihlette őseinket, mint a nemzeti hagyó

mányokhoz való állhatatos ragaszkodás állott gátul. Hadur tisztára nemzeti Isten volt. Ilyen Istene egy népnek se volt. Azt a magyar képzelet alkotta meg és magyar virtusokkal diszította föl. Ez a különös magyar Isten nemcsak megengedte, de megkövetelte az ellenségre törést, sarcszedést s a folytonos kalandozást. Azt megpedzette a magyar az első keresztény szerzetest meglátva, hogy amit ez prédikál, az merő ellentéte a magyar kalandos szokásoknak és virtusoknak. Koppány vezér tehát az igaz nemzeti álláspontot képviselte és pedig úgy, hogy minden kelevézzel bánni tudó magyar érzésvilágában vele egyezett. Mi volt mégis okozója, hogy a nemzet zöme elég rövid idő alatt keresztényé lett? Kétségkívül a keresztény hitelvek fenséges volta ihlette meg őseinket legjobban. István király anyja, Gizella, nagy diplomata volt, ő a magyar vezérek és alvezérek nejeit nyerte meg az új hitnek és míg a férjek odakint kalandoztak, a házi tűzhelynél odahaza már eszmények áldozati tűze égett, mikor a keresztény vallás által szintén ihletett harcos magyar hazatért.

És ami emellett a legnagyobb tényező volt: István király államalkotó nagy tehetsége. Hisszük, hogy jámbor

lelke meghódolt a szeretet Istenének, ámde szívós küzdelme a hitért — egy ezredévek perspektívája szerint — az államférfi magasabb belátása. István nemzetségét akarta megmenteni s egy erős nemzeti országot akart a Duna-Tisza medencéjében egész a Kárpátok belső nagy hegykoszorúja között. És ott mutatkozik államférfiúi kvalitása, hogy nem Byzanz keresztény hitét választotta. Tudta, hogy Gyula vezér diplomáciai megbízásból Konstantinápolyban járván, a keresztény hitet keleti módra vette föl: István nyugotra tekintett. Innét várhatta nemzete elnyomóit. Innét akarta megszerezni a hitbeli egyezésnek szövetséges társait. Minden jel szerint az állami alapozást rokoni szálakkal is munkálta s ahogyan korábban, a nemzeti hagyományokkal, vágyakkal számotvetve, országát organizálta, ez államférfiúi tapintatainak fénye, dicsősége.

István király minden magyaroké. Nem lenne nemzeti kegyeletünk, ha ennek a nagy királynak nevenapja nem volna egyetemes nemzeti ünnep. Az ég adta nekünk Nélküle a magyarnak még a hírét is elhordta volna azóta a szél. Azért áldozzon hódolattal minden magyar szent István emlékének.

A magyar nép és a madár.

Nem igen van a föld kerekiségének olyan népe, amely a madár életének megvívásában és magyarázásában vetekedhetnék a magyarral.

Nagy mondás; de be is bizonyítjuk.

A nép tudása és bölcsessége őseredetű példabeszédekben nyitja legszebb virágát; a példabeszéd pedig nemzedékek tapasztalásának világos tanulságtétele.

Ezer intés a nagyralátó, de dologtalan, lusta embernek ez a mondás: *Senkinek sem röpi a szájába a sült galamb.*

Nem! Meg kell a falatot munkával, szorgalommal keresni; meg kell szolgálni! És milyen mélyre vág ez a példaszó: *Szegény úrnak galambduc a mézszárszéke.*

Bizony, ha elprédálta örökét, ha kerüli a munkát, még ezen alul is sülyedhet; de bezzeg nem csak az úr, hanem a legkisebb gazda is, ha préda és céda!

Holló hollónak nem vájja ki a szömit. Nem bizony, mert döggön tul, fiúmadár pusztításában maga is úzi a holló gonoszságot.

Holló fészken hatyut keres. Bolondnak vállalkozása ott keresni a tiszta fehéret, ahol a fekete terem, — az ártatlanságot a bűn tanyáján.

És mikor a varja fölkap a házorom károgojára, mit is kiált csak?

*Kár, kár, Varga Pál,
Hogy a fejed áll.*

Vagyis, hogy megérett az így megszólított ember akár a hűhár pallosára!

Sok lud disznót győz. Ez arról is szól, hogy a gyenge, nagy számban egyesülve, letorkolhatja az erőset.

De más ám a lúdról szóló tanulság ebben:

Akármeddig nevel a libát, csak lud lesz abból. Más szóval: akinek cínegefogó a feje, abból a nevelés sem terem bölcslet.

Sok sas, sok dög. Mily remek, igaz képe az erőszaknak és következésének; de szól ám a példabeszéd a sas nemes tulajdonságairól is, amikor mondja:

Sas nem fogdos legyet. Nem is illenek a hatalmas madár nemességéhez, hogy hitvány légybe vágja karmait; — intés ez a hatalmas embernek is, hogy kímélje gyöngye embertársát.

Sokat akar a szarka, de nem birta a farka. Bizony nem is igen volt a világ folyásában annyi nagyot-akaró, keveset bíró emberszarka, mint ma van.

Cserég a szarka, vendég jön. Nem is bábona, mert a szarka nagyon szemes madár, idegent látva hangot ad s az idegen sokszor vendég is.

Hitvány madár, ki a fészket rutítja. Madárra céloz, embert talál; mert bizony nem is ritka szerzet az az ember, akit hitványsága megront, hogy még saját fészket sem kíméli meg: megszólja, rutítja.

Szegény ember házáat mondja fészkeknek, meg is van a hasonlóság: kicsi madár fészke fűszálból készül, szőrrel, tollal van bélelve,

— bokor ága hajlik reá, elrejtí a fészkekről elől; kicsi ember fészke a zsuppos, ház. Hálólhelyen, vackában tollas derekalj, párna hívogat; ráboruló akác ágazata védi sok minden bajtól, adja az árnyékot, amelybe emberfia visszavágyik, bárhova veti is a sors hatalma — mert ez a viskó neki édes otthona.

Ritka madár a jó asszony. Pedig abba az emberfészkebe az kell, mert a nélkül a legjobb ház is csak sivárság tanyája; és ilyen tanyán sok a szegény, a bánat.

A verebek is csiripolnak. No de legyen elég ebből ennyi; mert ha a tollam nekiszilajkodik, nehezen, vagy sehogy sem keríti annak a sornak a végét, amelyet a nép bölcsessége a madárból és természetéből kiteremtett. Bevézem tehát a sort a szalmafedelű viskók leghívebb barátjával, a háznép gyönyörűségével, a füstifecskével, mely istállóba, eresz alá, de még a kürtöbe is építkezik, bizodalmas barátsággal tekint a ház életébe; szemem látára költi ki és neveli fel kicsinyeit — elszáll télire délszaki vidék messze távolába; de hűségesen visszatér régi fészkére, hogy újból gyönyörködtessen nyilaló röptésével, fiainak ápolásával, etetésével, de avval az egyszerű dalával is, amely már hajnalhasadtával hangzik föl és így kezdődik: *Kicsit a kicsinek, nagyot a többinek.*

Minden családos ember számára ez kincset érő példa!

Hermann Ottó.

Járásunk megcsonkítása.

Nyirád és Szóc elcsatolása.

Nyirád és Szóc képviselőtestülete elhatározta, hogy a vármegyétől a tapolcai járásba való elcsatolásukat kéri. Az elcsatolás munkája már folyamatban van és ha Sümeg talpra nem áll és meg nem tudja akasztani, az elcsatolás hamarosan meg is történik.

Ez pedig újabb csapás községünkre. Még pedig ugyancsak érzékeny csapás. E két község elcsatolásával mintegy 3000 ember forgalmát vonják el Sümegtől, a járás székhelyétől.

Sümegen állandó a panasz, hogy városunk stagnál. Iparosaink panaszkodnak, hogy nincs munkájuk, kereskedőink panaszkodnak, hogy nincs üzlet. Piacunk, heti vásáraink kicsinyek, kevés forgalmúak, nem elég népesek.

Ez jórészt azért van, mert Sümegnek kicsi a vidéke, kevés falú tartozik hozzá. Tapolcáig a vasút és az állami út mentén egyetlen község sincs, amelyet közigazgatás, igazságszolgáltatás vagy gazdasági érdek Sümeghez vonna, a hosszú útvonalon csupa megkötött nagyúri birtok, javarészt erdő terület el, erről a nagy területről forgalmat nem várhatunk.

Más járásbeli községeket részben Szentgrót, részben Jánosháza forgalma von el tőlünk, úgy hogy városunk közigazgatási élete jómagunkon kívül csakis néhány kisebb községre szorítkozik.

Most azután csatolják el innen Nyirádot és Szöcöt, a mi amúgy is szerény közigazgatási életünköt ismét egy nevezetes hányadot vonnak el.

Az elkívánczolás hivatalos oka az, hogy Nyirádnak és Szöcnek járásbíró-sága és illetékszába már úgy is Tapolcán van, legyen ott közigazgatása is. Hát, kérem, csinálják fordítva. Hozzák Sümegre igazságszolgáltatás és illetékszába szempontjából is. Tar-

tozzanak a sümegi járásbíróshoz és a sümegi adóhivatalhoz. A tapolcai közigazgatási járás amúgy is jóval népesebb. A tapolcai főszolgabíróhoz 37.328, a sümegihez pedig csak 28.142 lélek tartozik. A többlet Tapolca javára majd 10 000 lélek. Emellett Tapolcának és környékének hírhedt közbiztossága, amelyik állandó és sok munkát ró mind a közigazgatás, mind az igazságszolgáltatás hivatalaira, mondom, ezek az állapotok is azt parancsolják, hogy újabb népes községek odacsatolásával ne terheljék Tapolca közhivatalait, mikor amúgy is jóval nagyobb forgalmuk van, mint a harmadával kisebb népességű sümegi járásnak.

Tehát a hivatalos érdekek azt parancsolják, hogy Nyirád és Szóc községet teljesen, minden tekintetben csatolják át a sümegi járásba.

A két község közgazdasági érdeke sem vallaná ennek kárát. Sümeg pár év óta éppen olyan drága hely, akár csak Budapest vagy bármely vidéki város. Sőt mostanában az egyes gazdasági cikkek árai állandóan meghaladták nem csupán a szomszéd városok, hanem még Budapest árait is. Tehát a nyirádi vagy szöci gazdák bátran idehozhatják terményeiket, csak olyan jó áron értékesíthetik azt, akár Tapolcán vagy Devecserben

Mindezek az okok az elcsatolás ellen szólnak.

Sümeg tehát nem áll igazságtalan ügy szolgálatába, mikor az elcsatolás ellen foglal állást. Érdeke pedig egyenesen követeli ezt. Azért ajánljuk az eljárásságnak és a képviselőtestületnek, hogy haladék nélkül foglalkozzék evvel az ügyvel. Tárgyalja meg, csoportosítsa az elcsatolás ellen fölhozható érveket s írjon föl a vármegye alispánjához és törvényhatóságához, hogy Nyirádnak és Szöcnek a tapolcai járásba való kebelezését ki ne mondják. Együttal pedig sürgősen ke-

resse meg kerületünk országgyűlési képviselőjét, továbbá Sümegnek és vidékének megyebizottsági tagjait, hogy a vármegyeházán szálljanak síkra a sümegi járás újabb érzékeny megcsonkítása ellen.

Forgács.

Immár félelmes a harangok szólása. A lélekharang naponként sűrűn visít bele a levegőbe, mint a halálmadár. Rábonganak a kisebb-nagyobb harangok, zúgnak-zengenek szinte egész nap: halottia szólnak, halottat kísérnek.

Olcsó most Sümegen az emberi élet, olcsóbb mint az utolsó féregé. Naponként több halott: csecsszopó kisdedek, lóti-futi gyermekek, erős férfiak, öregek válogatás nélkül hullanak a sírba. Viszi őket a vérhas, a bélhurut.

A múlt hét pár napján szünetelt a szomorú pusztulás. A héten azonban új erőre kapott. Temettek minden nap két-három halottat. Szörnyűséges állapot ez, hosszú évtizedek óta nem volt ehhez hasonló.

Lapunk mult számának első cikke foglalkozott evvel az állapottal, és tette szólította az orvosokat, a hatóságokat és a közönséget.

A járás főszolgabírája az orvosokkal megtárgyalta a súlyos helyzetet és intézkedett is. Az erről szóló rendeletet lapunk más helyén közöljük. De hogy fogantja legyen: az legnagyobb részt a közönség magatartásától függ.

Furcsa, ahogyan községi képviselőket választanak. Úgy-e, minden választásnak az a célja, hogy a közbizalmat kellőképpen érvényre juttassa és azokat ültesse a bizalom székébe, akiket óhajt. No, ennek a célnak a községi képviselőik választásának módja éppen nem felel meg.

Itt a Sümegen folyó hó 14-én lezajlott (bár egy csöppet sem volt zajos) választás módja. Külön kellett szavazni a 6 évi rendes tagokra, külön a 3 évi rendes tagra és külön a 2 póttagra, külön, mondom, ha mindjárt egy cédulán is. Így esett meg az a fura eset, hogy Szakmáry Gusztáv 48 szavazattal végképpen kiesett, holott Csizsár Kálmán 30 szavazattal 3 évi rendes és Krajcár Imre 8 szavazattal póttag lett.

Ezek a számok ríkítóan kiabálják, hogy a szavazásnak ez a rendszere teljesen elhibázott mód.

A helyesírásról.

A héten kaptam egy budapesti divatkereskedő cégtől levelet, amelyben néhány hozzájuk intézett kérdésemre válaszoltak. Előkelő, a cég nevével ellátott finom boríték és levélpapír, mely szinte kérkedik a vaci uccai címmel. Hanem hát tetszenének olvasni a levelet. Oh ég! Még az a legcsekélyebb hiba benne, ahol ezt írják: *asz* nem tudjuk — azt nem tudjuk helyett.

Hát kérem, ha olyan elegáns cégnél is így írnak helyesen, akkor mi egyáltalában nem vehetjük rossz néven, ha nálunk néhány iparos így írja a számlája alá: *köszönetel fölvetem*, — *köszönettel fölvettem* helyett.

Nem tudom, más hogyan van ezekkel a dolgokkal, de én egészen kijövök a sodromból ilyenek olvasásán. Mert kérem pl. levélírásnál is, azt tudjuk ugyebár mindnyájan, hogy mindenki nem lehet a stilusnak nagymestere. Mert tökéletes levelet írni éppen olyan művészet, mint bármely más irodalmi munka. Azonban hogy a stilus gyengesége mellé még helyesírási hibák is csoportosuljanak: hát ez egyenesen borzalmas.

De nem kell ám ezért a kevésbé tanult emberek osztályában kerereskednünk. Vanak pl. egészen intelligens, tanult emberek is, akik abszolút nincsenek tisztában a két *l*, két *l*, a *ba-be* és *ban-ben* fogalmával. Pl. azt írja: — *elmentünk a bálban* és — ott

voltunk a templomba, holott ez a két rag éppen fordítva való: *bálba* és *templomban*. Nem képezek valami nagyobb biamázt annál, mintha pl. valamely úr vagy hölgy ír szerelmes levelet az ideáljának és ez a szégyen jó ideál kénytelen a várva-várt levélben egyik helyesírási hibát a másik után fölfedezni, természetesen úgy, ha jobban tisztában van az ortográfiával, mint partnere.

Mert ami legjobban és legkimélettebbül elárulja a műveltség fogyatékoságait — az éppen az írás. Az intelligens ember rögtön tisztában van a levél olvasása után a levél írójának lelki műveltségével. Mert ilyenkor az illető igazán csak szellemileg van előttünk és nincs mentség hibáira!

Volt egy ismerősöm, akinek leveleit olvasni éppen olyan élvezet volt, mint bármely más szépirodalmi dolog. Az a mesteri tökéletesség, az a keresetlen hang, az a szin pompás leírás azonban — sajnos! — csak igen kevés embernek tulajdona lehet. Olvastam már pl. 6—8 oldalas leveleket, amelyekből éppen a legértékesebb rész, a tartalom hiányzott; bátran le lehetett volna 4—5 sorban írni az egészet! Pedig jóllehet a megírója szentül meg volt győződve, hogy most igazán tartalmasan és tökéletesen leírt mindent. Még csak az az egy szerencséje volt, hogy legalább helyesírási hiba nem találdott benne. Mert ha még ez is hozzájárul, hát akkor igazán megbetegülhetett volna tőle minden intelligens ember.

Mert kérem nem az a lényeg, hogy *meny*nyit írunk, hanem az, hogy *miként* írjuk le azt, amit akarunk.

Ismerek például a társaságban igen kedves modorú és mulattató embereket, azonban mentsen Isten, hogy valahogyan eszükbe is jusson tollat fogni a kezükbe, mert az értékük rögtön a minimumra száll le.

Hát aztán aki még ezt a semmiséget is helyesírási hibákkal tudja csak leírni, ez aztán már a koronája mindennek.

Igaz ugyan, hogy azt szokták mondani, hogy a *levélhez csupán két embernek van köze a világon*, — *annak aki megírja és annak, akihez írják*. — Ám jó, de még így is eléggé blamirozza az ember magát, ha hibát hibára ejt, hát aztán akár véletlenségből, akár szándékosan — egy egész társaság mosolyog helytelenül megirt levelünkön: úgy-e kérem, jó helyzet lehet ez?

Van a nagy Ibsen Henriknek egy bölcs mondása, mely így hangzik: *Irni annyi, mint ítélőszéket tartani önmagunkon*. Hát tessék elhinni, kérem, hogy ez nem csupán azokra vonatkozik, akik irodalmi babérokra vágyanak, hanem azokra is, akik bármily csekélységet, ha csak két sort írnak is meg. Az írásnak a legelősebb része a helyesírás.

Németh Böske.

Kérdeztük illetékes tisztviselőtől: min alapszik ez.

— A közigazgatási bíróság rendeletén, egy főlebbezési ügyből kifolyólag, szólt a felelet.

Elismerjük, nagy eszű férfiak; nagy tekintélyű szakemberek ülnek a közigazgatás legfőbb birói székében, de hogy a választásnak ezzel a rendjével éppen nem ütöttek a szög fejére, annak eleven bizonyítéka a sümegi szavazás eredménye. Úgy halljuk: másutt is csak így volt. Tegyenek fölterjesztést ellene, akiket illet. Mert ez a módszer nem engedi érvényre jutni a szavazásnak éppen legfőbb célját: a közbizalom megnyilatkozását.

Az orvoslás módja nagyon egyszerű!

Bárd.

Öreg emberek is hűségesen fogyasztják a rég bevált Ferenc József-keserűvizet, mert kitünő oldó és hashajtó hatása már három évöknél bevételénél is elérhető. A »Ferenc József-keserűvizet« fájdalom nélkül kellemesen működik, ezért még a legfinnyásabb egyének is kedvelik. Kérjük az üzletekben kifejezetten valódi »Ferenc József-keserűvizet«, nehogy valamilyen drasztikus, ártalmas szert kapjunk.

Hirdetmény.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület a nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi miniszterium anyagi támogatásával, a Sümegi vidéki Gazdakör közreműködésével 1911 szeptember 4-én a száj- és körömfájás kóvetkezében esetleg ezen időben fennálló zárlat hatása alatt elhalasztva szeptember 25-én) délelőtt 10 órakor Sümegen a vásártéren tenyészállat-díjazást rendez.

Az állatdíjazáson részt vehet minden sümegi és szentgróti járási kisgazda saját tenyésztésű nyugoti szarvasmarháival.

Díjazásban csak kistenyésztők, u. m. kisgazdák, lelkészek, tanítók stb. állatai részeshíthatók. Nagyobb tenyésztők állatai elismerő oklevelekkel fognak kitüntetettetni.

Díjazási tervezet: *Nyugoti üszök:* 1 darab I-ső állami díj 100 K, 2 db II-ik állami díj 75 K, 1 db III-ik gazdaköri díj 50 K, 1 db III-ik díj, a Csabrendeki takarékpénztár díja 50 K, 1 db III-ik díj, a Sümegi takarékpénztár díja 50 K, összesen 400 K.

Nyugoti tehén: 1 db I-ső állami díj 100 K, 2 db II-ik állami díj 75 K, 1 db III-ik állami díj 50 K, 1 db III-ik egyesületi díj 50 K, 1 db III-ik díj, a Sümegi népbank díja 35 K, összesen 385 K.

A rendezőség fenntartja magának a jogot, hogy a díjak számát és nagyságát a szükséghez mérten a helyszínen is megváltoztat hassa.

Zalaegerszegen, 1911 augusztus hó 15-én.

Hertelendy Ferenc gazd. egyesületi elnök, Sárközy Viktor gazd. egyesületi titkár.

Hayden Sándor gazdaköri elnök, Éles Károly gazdaköri titkár.

H I R E K.

— **Augusztus 18.** E napon volt királyunk 81-ik születésnapja. Sümegen a középületekre tüzött lobogók hirdették a nap jelentőségét. A plébánia templomában Sümegi Gyula, a veszprémi piarista főgimnázium tanára reggel 8 órakor hálaadó szent misét mondott őfelségéért.

— **Klnevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bőröczky Mariskát, a sümegi állami népiskola eddigi helyettes tanítóját rendes tanítónak nevezte ki.

— **Lemondás.** Hets Endre dr. sümegi községi orvos állásáról lemondott. Hets csupán 2 hónapig volt Sümegnek orvosa. Úgy halljuk, visszatér Kaposvárra.

— **Az állandó választmány gyűlése.** A törvényhatósági bizottságnak folyó évi szeptember hó 12-én tartandó rendes közgyűlése az 1912. évi háztartási költségvetés összeállítására és a megyei gyámpénztári, valamint a zalaegerszegi és nagykanizsai r. t. városi gyámpénztári 1910. évi számadások megvizsgálására céljából az állandó választmány ülése f. é. augusztus hó 26-án, a közgyűlésen felveendő egyéb ügyek tárgyalása végett pedig f. é. szeptember hó 4-én délelőtt 9 órakor a varmegyeháza gyűléstermében lesz.

— **A községi választások.** Sümegen f. hó 14-én volt a községi képviselők választása. Az alsó kerület Farkas István főszolgabíró vezetésével választott, bizalmi emberek Bánfi Alajos, Horváth József, Klaffi Lajos és Pentz Mihály, jegyző György Elek. A felső kerület szavazását Gözöny István dr. szolgabíró vezette, jegyző Haril István számvevő, bizalmi emberek Geiger János, Kiss Antal, Lukonich Gábor dr. és Rédey Lajos voltak. A szavazás pont 9-kor megkezdődött volna, ha jelentkezett volna szavazó polgár. A felső kerületben 10 órakor még egyetlen egy szavazó sem volt, az alsóban pedig keletű. A felső kerületben ilyen immel-ámmal folyt a szavazás mindvégig, az alsóban azonban lassan nekilendült, bár így is a szavazóknak talán ötödrésze élt jogával. Délután 4-kor véget ért a szavazás. A felső kerületben szavaztak 67-en. Megválasztottak: Dörnyei Dénes 49, Fürst János dr. 48, Varga Lajos 32, Freller József 26 szavazattal. Rédey József és Szijártó Mihály 18-18 szavazatot kapott, sorshuzással Rédey József lett az 5-ik rendes tag. Póttagokul Hullay Lajos 26 és Rédey István 24 szavazattal választották meg. Az alsó kerületben 137 szavazó jelentkezett. Hat évi megbízással rendes tag lett Kulcsár Gyula 118, Adorján Sándor 112, Bánai János 74, Fekete József 63 és Bricht Viktor 61, 3 évi megbízással Csizsár Kálmán 30 szavazattal, póttagok Kovács József 19 és Krajcár Imre 8 szavazattal. A választás kihirdetése után Farkas főszolgabíró nyomban megalakította az új képviselőtestületet, megköszönte a bizalmi férfiak működését, s üdvözölte az új városatyákat. A gyűlés a főszolgabíró életével ért véget.

— **Ritka családi ünnep.** Nem mindennapi megható családi ünnepe volt e hó 14-én Óhidon Sélley Károly gazdának E napon ille meg nejevel, Biró Erzsébettel házasságának 50 éves évfordulóját s ugyane nap tartották meg fiait: Sélley József és neje Torda Rozália, valamint Sélley Elek és neje Ughy Anna házasságuknak 25 éves jubileumát. Az egyházi megáldás d. e. 10 órakor volt az óhídi kat. templomban, a lakodalmi ebéd pedig d. u. 6 órakor. Mi is szívből kívánjuk, hogy az öreg, aranymennyezős pár boldogságában még sokáig gyönyörködjenek ezüstmennyezős gyermekeik és az unokák.

— **Birtokeladás.** Özv. Grunner Károlyné Rosner József jánosházai lakosnak eladta egeracsai 600 holdas birtokát teljes felszereléssel és a termésrel együtt 370 ezer koronáért.

— **Vasútvonalunk megerősítése.** Lapunk egyik előző számában megírtuk, hogy a dunántúli h. é. vasutak boba-csáktornyai vonalrészének alépitményét megerősítik. A megerősítés röviden abból áll, hogy a talpfákat sűrűbben fektetik le a kavicságyba, a sinek szilárd ütkezés formájában való össze-kötését pedig lengő ütkezésű összeerősítéssel váltják fel. A megerősítéssel — mint megírtuk — az a célja a vasútnak, hogy vonalunkon nagyobb teherbírású mozdonyokat járasson ezáltal a teherforgalomban naponta egy-egy tehervonatot takarít meg. A munkát a pályafelügyelők szakaszonként egészen önállóan külön vezetik. A nagyarányú munkashiány miatt eddig a munkálatok csak lassan haladtak előre, most azonban, hogy a környékbeli nép a végzett mezőgazdasági munkából tömegesen tér vissza, már megfelelő munkaerő áll rendelkezésére a zalaegerszegi osztálymérnököknek. Alapos a remény, hogy még a tél beállta előtt befejeződik az egész vonalon a megerősítés fontos munkája. Az erősebb alépitmény a személy-

vonatok menetrendjében is jelentősebb változásokat fog hozni. Így a jelenlegi óránkénti 35 kilométeres menetsebességet egyelőre 40 kilométeresre emelik. Ha azonban az illetékesek a végzett erősítés üzemben létele alatt annak kellőfokú megszüldését tapasztalják, a menetsebességet a személyvonatoknál alkalmazott XII. oszt. mozdony maximális menetsebességére, azaz 45 km-re emelik fel. (A fővonalokon 60 km sebességgel haladnak a személyvonatok.) — Eddig a vonalunkon működő mozdony csak 3-5 köbméter vizet vehetett fel, holott a viztartó befogadóképessége 4-5 köbméter; most, hogy a pálya nagyobb tengely- és keréknyomást fog elbírní, a vízállomásokon teljesen megtehető a viztartó, így nagyobb távolságokban kell csak a vízvétel a tartózkodásokat hosszabbítania. A mozdonyok tehát ugyan ezek a kis gépek maradnak a személy- és vegyesvonatoknál, hogy továbbra is hálás objektumai legyenek a mindenáron viccelni akarók élcéldéseinek.

— **Pályázat iparszakiskolai ösztöndíjakra.** A soproni kereskedelmi iparkamara pályázatot hirdet iparszakiskolai ösztöndíjakra. Ez ösztöndíjak egyenként 100, illetve 200 koronára ruznak és a hazai iparszakiskolák, felsőipariskolák, illetve iparművészeti iskoláknak az 1911/12-iki évre beiratkozott ama jó előmenetelű, kifogástalan magaviseletű és szegénysorsú rendes tanuló nyerhetik el, akik a kamara kerületében bírnak illetőséggel. A pályázók kérvényei ennélfogva iskolai bizonyítvánnyal, a szülők vagyontalanságát igazoló hatósági bizonyítvánnyal és illetőségi bizonyítvánnyal szerelendők fel. Ha a folyamodó állami, törvényhatósági vagy általában közpénztárból származó ösztöndíjban vagy másféle segélyben már részesedik, a kérvényben ez is felemlítendő. A kérvények a folyamodó által látogatott tanintézet igazgatóságához legkésőbb 1911. évi szeptember hó 12-ikéig benyújtandók.

— **Huszárok Sümegen.** Bizony csak a nőta mondja: Messze földről huszárok érkeztek, nálunk telepsznek. Sümegen nem telepedtek meg, csak úgy vonult át f. hó 14-én délelőtt a pápai 7-ik huszárezrednek 3 osztálya. Zalaszántóra igyekeztek. Az átvonuló katonaságot sokan nézték, bár nyári szürkés vászonruhájukban nem nyújtották azt a festői képet, mint amilyent a kék mentés, piros nadrágos huszároktól megszoktunk.

— **Rendelet a vérhas és bélhurut ellen.** Farkas István, a sümegi járás főszolgabírája a Sümegen uralkodó vérhas járvány miatt a következő rendeletet adta ki Sümeg község elöljáróságának:

A községben nagyobb mértékben föllépett heveny bélhurutos, továbbá vérhas megbetegülések és elhalálozások arra indítanak, hogy az előljárásság figyelmét az alábbiakban külön is felhívjam az ovóintézkedések azonnal való

CHOCOLAT
SUCHARD

Főzésre és nyersen való evésre egyaránt a legjobb.

kihirdetésére és lelkiismeretes végrehajtására.

A megbetegüléseknek okozója a hozzám beérkezett jelentésekből kitetszőleg a kutak vizének fertőzött volta s részben az éretlen és romlott gyümölcs élvezete. Elrendelem az 1876. 14. t. c. 10-§-a alapján Sümeg nagyközségben az összes köz- és magán kutaknak sürgős kimeretését, alapos kitisztogatását és a közutakon keresztipántokkal ellátott közös merítő vedrek alkalmazását, nehogy a vizet merítő saját edényét a vederbe merítse és ezzel a vedret és kutat újból megfertőztesse.

A kutak környéke feltöltendő; csurgós kutak és források vize a beszenyeződés ellen szintén megóvandó.

Azonnal és többször kihirdetendő, hogy a lakosság ivásra a kutvizet csak felforralás után lehűtve használja, — továbbá, hogy a sümegi piacokon bármiféle gyümölcs, ugorka és dinnye árusítását további intézkedésig azzal a komoly figyelmeztetéssel tiltom be, hogy a tilalom megszegői a legnagyobb szigorral fognak a törvény értelmében sújtani. A lakosságot figyelmeztetni kell, hogy lakásában háza táján, az uccán, testén és ruházatában, szóval mindenben legnagyobb tisztaságra és mértékletes életmódra törekedjék, mert ez a köztisztasággal párosulva nagy mértékben megakadályozza a betegségek terjedését. A vérhasnál a fertőző anyagot tartalmazó ürülék befogadására szolgáló edények használat után forró vízzel és luggal kimosandók; maga az ürülék lehetőleg fűrészpörba fel fogva elégetés útján megsemmisítendő; az árnyékszék karbolla vagy mésztejjel gondosan fertőtlenítenedők. A beteg ágyneműi és fehérneműi használat után lugba mártva 2—3 óráig kifőzendők. Beteg lakásból élelmiszereket és tejet elvinni tilos.

Befiltom továbbá a betegek látogatását, a temetéseken főként a gyermekek részvételét és végül a halotti torok tartását.

Figyelmeztetni kívánom az elüljáróságot újra, intézkedjék, hogy a község az elvben már elhatározott viziművet mielőbb létesítse, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy e nélkül a községben a fertőző betegségek évről évre fellépve pusztulást, halált okoznak a lakosságban. Ez elodázhatatlan közegészségügyi követelményt képez, melyet erkölcsi kötelesség a legnagyobb áldozatok árán is megépíteni. Keresse az elüljáróság a módokat sürgősen, hogy a vízvezeték mielőbb létesíttessék is.

Felhívom az elüljáróságot, hogy ezen általános rendelet végrehajtását és a felügyelet gyakorlását elsődrendű kötelességének ismerje.

Sümegen, 1911 augusztus 19-én.

Farkas István főszolgabíró.

— **Meglesz az állatvásár.** Több hónapi zár miatt Sümegen nem volt szabad a vásárokról hasított körmű állatokat hajtani. Végre a száji- és körmőfájás megszűnt, a község a zár alól föloldást nyert, ekként az *augusztus 24-iki bertalannapi vásárra szarvasmarhát is lehet hajtani.* A sertésvásár a még uralkodó sertésvész miatt továbbra is tilos.

— **Tartalékosok figyelmébe.** Fegyvergyakorlatra, katonai és vegyes vizsgálatra behívott egyének gyakran nem a behívón jelzett helyen, hanem a parancsnokságnál jelentkeznek. A fegyvergyakorlatra behívott tartalékos katona csak akkor jelentkezhetik a tartózkodási helyéhez legközelebb eső hadkiegészítő parancsnokságnál, ha betegség miatt fegyvergyakorlatra teljesen képtelen. Egyébként csupán a behívón jelzett napon és helyen kell jelentkezni.

— **Nem lesznek állami állatok.** A sümegvidéki gazdakör mintegy 40.000 korona értékű tenyészállatot óhajtott beszerezni több kisgazdának állami segedelemmel. A földmivelésügyi miniszter most értesítette a kört, hogy a kért támogatást földzeta hiányában nem teljesítheti.

— **Fogorvos.** Glöckner Károly budapesti fogász értesít bennünket, hogy augusztus

25-én reggel 8 órakor megkezdte fogászati és fogtechnikai működését Sümegen a Kistaludy szállóban. Egyben kéri a foghiányban és fogbántalmakban szenvedő nagyérdemű közönséget, hogy lehetőleg az első nyolc nap alatt jelentkezzenek, annál is inkább, hogy idő legyen műveletek befejezésére. Jutányosan készít: rágásra alkalmas fogsorokat, szápadlás nélküli műfogakat (amit a szájból nem kell kivenni és ép olyan mint a saját fog — amerikai módszer szerint), továbbá arany, platina amalgam plombokat, teljesen fájdalom nélkül. Rendelentl álló fogak szabályozásában specialista. Negyedszer működik már Sümegen.

— **Villámütés.** Folyó hó 11-én estefelé, mint írjuk, hatalmas égiháború hozta meg vidékünknek a rég várt esőt. Moger Sándor hosztóti földműves azonban aligha örvendett az égiháborúnak. A villám beleütötte háza tetejébe, ez kigyulladt s a tűz elhamvasztotta. Elégett még Mógernak ólja, 6 darab baromfi s többféle gazdasági eszköz. A villámütés okozta kár 571 koronára rúg, de nagyrésze biztosítással megtérül.

— **Hordórobbanás.** Folyó hó 15-én Rotschild prágai kocsmáros egy hordót égetett ki. Fél liter denaturált szeszt öntött a hordóba s a szesz meggyújtotta. Ott állott Horváth Károly sümegi gyümölcskereskedő s több prágai polgár. Ezek közül Horváthot a szétrobbant hordó szilánkjai több helyen megsebesítették. Az orvosi vizsgálat szerint a sérülések 20 napon felül gyógyulnak. A sebesült ember Rotschildot gondatlanság miatt följelentette.

— **Bladó** egy öt éves, mahagóni, rövid zongora. Bővebbet: Beretckzy Gyula kereskedőnél, Sümegen.

— **Hordók** 5—40 akósig eladók Talabér Károlynál, Sümegen.

Főszerkesztő: **Polgár József.**

Felelős szerkesztő: **Étes Károly.**

Laptulajdonos és kiadó: **Horvát Gábor.**

Nyilt-tér.

(E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség)

Anyám 1910 február 28-án vételett velem egy darab alsó szoknyát és én szívesen vettem, de mivel öneki nem tetszett, mert csak 60 fillér volt rófe, ezért nekem ugrott és lekarmolt, azután belökött a konyhába, az ajtót rám zárta és ott fojtogatni kezdett és én az ablakot kitörve tudtam csak menekülni. — Később a férjem távollétében, amiért férjemnek azt mondtam, hogy a cseléd lányomhoz goromba ne legyen, azért azt mondta nekem, hogy most jó férjem van és mivel mondtam neki, hogy ne legyen olyan hitellen férjem iránt, ne féltse a Kálmán Rozától, ezért ismét képes volt nekem jönni, a fejemet beverte, az arcomat összezúzta, úgy hogy emiatt az orvos kezelt. Azért tette a házat is nyilvános árverés alá, amiért én a férjemet jogtalanul el nem hagytam ömiatta.

Zámbó Gáborné Hegyi Borbála.

Köszönet nyilvánítás.

Alulírott el nem mulasztatom, hogy a Nemzeti baleset biztosító részvény társaság Néposztályának, valamint ezen intézet sümegi kerületi képviselőjének, Beretckzy Gyula úrnak köszönetet ne mondjak amaz előzőkeny és rendkívül, gyors eljárásért, melyet felejtethetlen férjem elhalálása alkalmával velem tanusítottak, mert alig pár korona befizetés után a biztosított tőkét minden levonás nélkül nekem a lehető leggyorsabban folyosította, miért is ezen biztosítási ágazatot mindenkinek a leg-öszintébben ajánlom.

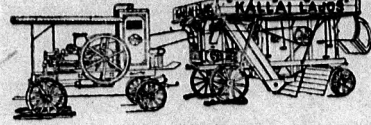
Sümeg, 1911. augusztus 7-én.

Özv. Pap Jánosné.

„A köztudatba ment át”,
hogy csakis
KÁLLAI LAJOS

motorgyára

BUDAPEST,
VI., Gyár-utca 28. sz.

szállítja
teljes jótállás mellett
a leghirnevesebb motorcséplőkész-
leteket.

|| Saját érdekében kérjen minden
gazda disz-főrlapot, melyet in-
gyen, bérmentve küld a gyár! ||

FONTOS FIGYELMEZTETÉS!

Kállai Lajos hirneves motorgyára
nem tévesztendő össze más Kállai
nevű cégekkel.

Hirdetmény.

Miután bérletem folyó évi december 31-én megszűnik, a bér gazdaságomban levő gazdasági eszközöket, gépeket, takarmányt, őszi és tavaszi szalmát, fejős teheneket, növendék állatokat, 3 darab tenyész bikát szabad kézből eladni szándékozom.

Felvilágosítással minden tekintetben szolgálók.

Zalagógánfa, 1911 aug. 1.

Semetke József.

Szükségleteinket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

Ij. ADORJÁN SÁNDOR borbély és fodrász. A Darnay-Múzeum épületében.

ADORJÁN FERENC, fényképészeti műterme Rákóczi-utca 397 sz.

BERETCKZY GYULA fűszer-, liszt- és üvegáru-kereskedése.

BÖHM PÁL kézmű-, divatáru kereskedése és vászon gyári raktára. Kossuth Lajos-utca.
FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Városház-utca.
HALBLANDER JÓZSEF és NÉMETH GÉZA kovács, kocsigyártó és fényező üzlete, Árpád-utca.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-utca.

KESZLER PÁL kocsigyártó és szobafestő. Mihályfal-utca.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és kocsmáros. Mihályfal-utca.

LOWY NÖVÉREK női ruha varróterme Deák Fergnc utca.

LISZLI KÁROLY csizmazia mester, alsó utca saját házában.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-utca.

NAGY ISTVÁN kalaposmester, Flórián-tér. Sapkaeladás. Kalapok átalakítása, főtése és javítása.

NÉMETH LAJOS uri és női szabó. Kossuth Lajos utca (Márkus-féle ház).

MAUTNER GYULA fűszer, liszt, üveg és rövidáru kereskedése. (Epstein-ház)

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth-utca
 PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy
 sirkőraktár. Árpád-utca.
 PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabo-
 nacsere. A Flórián-tér és Árpád-utca sarkán.
 ROTHSCHILD SANDOR épületfa- és
 deszkakereskedő Rendeiki-utca.
 TÓTH GYULA férfi- és gyermekruha
 raktára, Flórián-tér.
 Ifj. TÓTH JÓZSEF órák és ékszerész, a
 Kisfaludy-szálloda mellett.
 SCHRÖDER JÓZSEF vasúti vendéglős.
 SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és
 cimfestő. Divatárüzlet, gyógyszerár mellett
 WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcella-
 és üvegáru nagykereskedése.

Hajfonatok,

loknik készítését saját és műhájából min-
 den színben, kifésült hajakból minden-
 nemű hajmunkát, továbbá frizirozást
 házaknál jutányos árban elfogad

Fielvar Henrikné
 Városház utca.

Papier à Cigarettes

ABADIE

Hallotta-e már?

Egész világ beszél róla,
 hogy az eredeti

Pfaff varrógépek

utolérhetetlen minőségű, könnyű, zajtalan var-
 rásra, himzésre és harisnya foltozásra egy-
 formán alkalmasak.

Nagy választéku raktár:

Csizmazia István

vas-, gép- és fűszerkereskedésében, Sümegen.

NŐI KOSZTÜMÖKET,
 felöltőket, férfi ruhákat,
 valamint papi és sport öltönyöket

készítik a legdivatosabb szabás szerint, mérsékelt áron.

A megrendelt munkákért felelőséget vállalok.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri teljes tisztelettel

Németh Lajos uri és **Sümegen**
 női szabó (Márkus-féle ház).

**MEGHŐDÍTOTTUK
 A VILÁGOT!**

GEREBEN BÉLA most **ANDRÁSSY-UT 1.**

A legjobb bizonyítvány

a „valódi : Franck“ jóságára nézve, hogy kerülő uton megkísér-
 lik a „Franck“ név jó hírét silá-
 nyabb gyártmányokkal kihasználni.
 — Azért nagyon vigyázzon az
 óvatos háziasszony a
 jelszóra „Franck a kávé-
 darálóval“.

Azon ládika és
 azon csomag kávépót-
 lék, mely a „kávé-
 daráló“ ismertető jelet
 nélküli, nem valódi „Franck“.

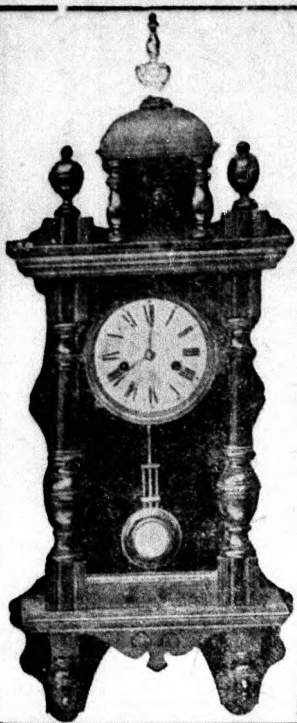
Tehát óvatosság a bevásár-
 lásnál !!

Gyári jele.

**A valódi „Franck“ kávé-pótlék
 kicsinybeni ára**

$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{5}$ kg.-os ládika
52	28	24 fillér
$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{11}$ kg.-os csomag
20	14	8 fillér.

Alapos munka.

Alapított 1877-ben.

Leikiismeretes kiszolgálás.

ifj. Tóth József órás és ékszerész

Sümege. — Fióközlet Jánosházán.

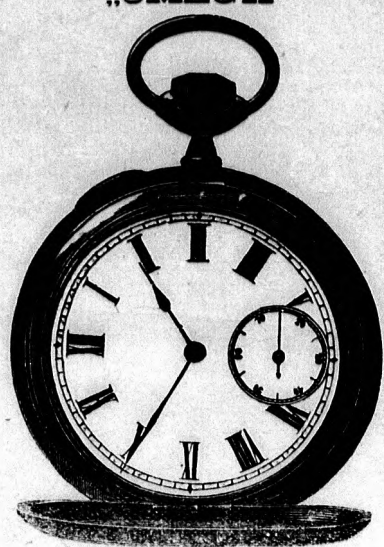
A MAGYAR NEMZETI ÓRAGYÁR és a világhírű „OMEGA” svájci óragyár gyártmányainak nagy raktára.

Dús választék mindennemű férfi és női zsebórákban, arany, ezüst, tula acél és nikkel tokban nyitott vagy dupla fedéllel. Különleges lapos gavallér órákban elsőrangú különlegességek, u. m.: Omega, Schaffhausen, Badolett, Roskopf, Uránia, Hungária, Cyma stb. gyártmányok. 8 napos és ébresztő zsebórák minden kivitelben. Fali és inga órák fényezett és új divatú szecessziós világos tokban, szalon, ébresztő, irodai és konyhaórák.

Nagy választék arany és ezüst ékszerekben, u. m.: láncok, nyakláncok, gyűrűk, jeggyűrűk, fülbevalók, karcsatok, medaillonok, szentképek. Amerikai dublé, nikkel, bőr és sport láncok

Szemüvegek és orrcsüptetők minden kivitelben és erősségben.

Tört aranyat a legmagasabb árban megveszek vagy azokat ráfizetés-sel divatos ékszerekre becserelem.

Jótállás mellett.

Gyors szállítás.

Órák, ékszerek és szemüvegek gyors és pontos javítása.

Jutányos árak.

KLAFFL LAJOS

épület és butor asztalos, temetkezési vállalat, Sümege.

Van szerencsém a nagy érdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Kossuth Lajos uccái házamban a mai kor igényeinek megfelelő

kész butor-raktárt

rendeztem be. Hazai és részben saját gyártmányu, szalon, hálószoba és ebédlő berendezések, legjobb minőségű hajlitott faszékek, konyha, és kerti butorok, képkeretekből stb. tartós szép kivitelben nagy választékban állandó raktárt tartok legjutányosabb gyári áron egy évi jótállással. Szives pártfogásukat kéri teljes tisztelettel

Klaffl Lajos.

Üzletátvétel.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, a jóhírű Nádas Gizella-féle

divatárú üzletet

átvettem s úgy rendeztem be, hogy a modern kor legkényesebb igényeit is kielégíthessem.

Egyben tisztelettel hozom b. tudomásra, hogy a tavaszi és nyári idényre megérkeztek a legdivatosabb női és leánykalap újdonságokból a legújabb párisi modellek.

Gyászkalap és egyéb átalakításokat izléses kivitelben, gyorsan pontosan és jutányos áron elvállalok.

Raktáron tartok legdivatosabb ruha díszeket, és mindennemű női divatcikket.

Tisztelettel

Szijártó Györgyné.

A Teáskanna védjegyű tea kizárólagos eladása.

Ujjonnan berendezett csemege üzletemet

vasárnap delután is 4 órától este 8-ig

nyitvatartom, ahol naponta kaphatók a legjobb minőségű sajtok, hideg felvágottak, prágai sonka, kolozsvári szalonna. A legjobb minőségű likőrök, Benedictiner, Altväter, Chartreus, magyar és francia cognac, tokaji aszú és szamorodni borok. Halak. Tengeri rák.

Déli gyümölcsök.

Friss virsli és paizer minden szombaton és vasárnap kapható

Beretzky Gyulánál, Sümege.

Köestlin és Cabos féle tea sütemények.

Állandóan friss tea vaj.

Friss zöldségek.

Sörraktáramban

kőbányai, magyaróvári főhercegi, liesingi palack és hordó sörök

mindenkor friss minőségben kaphatók. Árajánlatlással készségi szolgálók. Ezen sörök kaphatók minden jobb vendéglőben, kávéházban és kereskedésben. Kőbányai sör kimérésre kerül Sümege kizárólag Szelestey Géza vendéglőjében.

Tisztelettel

Fischer Mór.

Hirdetéseket
jutányos áron elfogad
a kiadóhivatal.

Kerékpárok, kerékpáralkatrészek

a következő áron kaphatók
Würzburger J. cégnél
Sümege.

Rival kerékpár 90—130 K-ig, Puch Himber kerékpár 150—200 K-ig. Gumi köpeny 7 K. Iső rendű belső gumi 3 K 60 f. Lábszivatyú 2 K 40 f. Minden más felszerelés olcsó áron. Kölcsön kerékpár óránként 60 fillér.

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—360 K. Hecht Bankház Részvénytársaság Budapest, Ferenciek tere 6.

Örökös állást nyerhet bárki jövedelemmel, ha sorsjegyek részletfizetésre való eladásának képviselőjét a Budapesti Erzsébetvárosi Takarékpénztár Részvénytársaságnál

(Budapest, VII., Károly-körút 13) elvállalja Szakértelem nem szükséges, mint mellékfoglalkozás is üzhető.

Alaptőke 7 millió korona.

Nyomatott Horvát Gábor gyorsajtóján Sümege.